

ToWe-prosjektet

Bedre vilkår for småbarns trivsel

Verktøy for vurdering av småbarns trivsel

Barnehagens navn:

Dato.....

Utfylt av:

Vurdert.....

Ansvarsfraskrivelse:

«Denne publikasjonen er produsert med støtte fra EU-programmet Erasmus+. Innholdet i denne publikasjonen er utelukkende ToWe-prosjektets ansvar og skal ikke på noen måte tolkes som å gjenspeile synspunktene til NA og kommisjonen.»

Dimensjon 1: Familie-, hjemme- og miljøfaktorer

Dette er sensitive spørsmål for familiene, så det må utvises takt og tas hensyn til hvorvidt det er passende å stille familiene spørsmål om familie- og hjemmemiljøet.

Indikatorer	Sterke områder og/eller kommentarer	Områder som bør utvikles	Strategier	Handlinger – utviklingsplan for barnehagen
1.1 Miljøfaktorer Boforhold og hjemmemiljø: Boforhold: Hvilken type bolig bor familien i? Adgang til grøntområde eller hage Hvordan er boforholdene? Fysisk tilstand Antall personer per rom Sengeplasser og søvnvaner Beliggenhet og tilgang til tjenester og fasiliteter: Hva slags tilgang har familien til <ul style="list-style-type: none">• Legesentre og helsestasjoner samt fagpersoner• Butikker og offentlige tjenester• Bibliotek• Transport				

<p>Trygt og stimulerende: Hvilke lekemuligheter har småbarna utendørs?</p> <p>Hvilke muligheter for lek og læring er det i hjemmet?</p> <p>Hvilke bøker, leker og steder å leke har småbarna i hjemmet?</p> <p>Hvordan skaper familien et trygt hjemmemiljø for småbarna? Trappegrinder, fjerning av farer, tilsyn, rene omgivelser og rene klær – hygiene, Sikringstiltak Sikkerhet i miljøet</p> <p>Kontakt og kommunikasjon med andre fagpersoner</p>				
---	--	--	--	--

Indikatorer 1.2 Familien	Sterke områder og/eller kommentarer	Områder som bør utvikles	Strategier	Handlinger – utviklingsplan for barnehagen
<p>Familiedemografi og livsstil: Barnehagens demografi – mangfold: Opplever familien diskriminering, mobbing, segregering osv.?</p>				

<p>Er det noen aktuelle saker som påvirker lokalsamfunnet?</p> <p>Helsetilstanden til familien/omsorgsgivere: Foreligger det helseproblemer eller funksjonshemninger som innvirker på familien?</p> <p>Familiebakgrunn: Hva er familiens livssyn/verdier?</p> <p>Hvilket familienettverk har familien tilgang til?</p> <p>Inntekt: Er medlemmer av familien i arbeid / arbeidsledige? Er familien en lavinntektsfamilie? Mottar familien sosialhjelp / økonomisk støtte?</p> <p>Livsstil: Hvordan er familiens livsstil?</p> <p>Foreligger det avhengighetsproblematikk som kan innvirke på familien, knyttet til f.eks. røyking, alkohol og narkotika?</p>				
---	--	--	--	--

<p>Språk: Hvilke(t) språk snakkes i hjemmet? (Jf dimensjon 6 Småbarns andrespråk)</p> <p>Hvordan er kontakten og kommunikasjonen med andre fagpersoner som støtter familien og småbarnas helse og utvikling?</p>				
---	--	--	--	--

Utviklingsplan for barnehagen

Identifisert prioritering – mål	Mål – formål	Viktigste tiltak – handlinger som skal utføres	Hvem som har ansvaret, og når	Dato for måloppnåelse Dato for vurdering

Dimensjon 2: Små barns helse

Dette er sensitive spørsmål for familiene, så det må utvises takt og tas hensyn til hvorvidt det er passende å stille familiene spørsmål om familiens helse, sykdommer, funksjonshemninger og livsstil.

Indikatorer	Sterke områder og/eller kommentarer	Områder som bør utvikles	Strategier	Handlinger – utviklingsplan for barnehagen
2.1 Fysisk og psykisk helse Helse og barnesykdommer Hvilke retningslinjer og prosedyrer har barnehagen for å identifisere, rapportere om og ta seg av småbarn som har fått en barnesykdom? Hva gjør barnehagen for å inkludere og ta seg av småbarn med kroniske sykdommer? Allergier Astma Epilepsi Cystisk fibrose Hvilke smitteverntiltak er innført? Gode rutiner for hygiene Varsling av rette instanser og foreldre Behov og evner Hvilke ressurser har dere for å ivareta småbarns individuelle behov og interesser?				

<p>Spesialsaker for de minste, to- og flerspråklige bøker. Interesser – f. eks dinosaurer osv. (Jf dimensjon 3 og 4 i trivselshjulet)</p> <p>Hvordan respekterer og ønsker barnehagen velkommen småbarns kultur, språk og eventuelle funksjonshemninger?</p> <p>Hvilken kultur eller hvilke språk er personalet fortrolige med?</p> <p>Hvilken opplæring kan personalet ha behov for på dette området?</p> <p>Hva gjøres for å oppnå full inkludering av småbarn med funksjonshemninger i barnehagen? (Jf dimensjon 3 og 4)</p> <p>Faktorer som hindrer trivsel Hvilke tiltak er innført og hva gjør dere for å støtte småbarn som er utsatt for en faktor som hindrer trivselen deres?</p>				
---	--	--	--	--

Indikatorer 2.2 Helsekontroller	Sterke områder og/eller kommentarer	Områder som bør utvikles	Strategier	Handlinger – utviklingsplan for barnehagen
<p>Helsekontroller Hvordan følger barnehagen opp og innfører tiltak knyttet til resultater av helsekontroller av småbarn?</p> <p>Hvordan kommuniserer og opprettholder dere kontakt med helsepersonell hvis dere har en bekymring som gjelder et av barna i barnehagen?</p> <p>Hvordan samhandler og samarbeider barnehagen med foreldre for å legge til rette for helsekontroller av småbarn?</p> <p>Vaksinasjon Hvordan kontrollerer barnehagen at småbarna er à jour med helsekontroller og vaksiner?</p> <p>Hvordan registreres småbarnas vaksinasjoner?</p> <p>Hvordan kontrollerer dere at alle ansatte er à jour med sine vaksinasjoner?</p>				

Utviklingsplan for barnehagen

Identifisert prioritering – mål	Mål – formål	Viktigste tiltak – handlinger som skal utføres	Hvem som har ansvaret, og når	Dato for måloppnåelse Dato for vurdering

Dimensjon 3: Små barns barnehagemiljø

Indikatorer 3.1 Muligheter for lek og læring	Sterke områder og/eller kommentarer	Områder som bør utvikles	Strategier	Handlinger – utviklingsplan for barnehagen
<p>Hvilke muligheter tilbyr barnehagen for innendørs og utendørs lek?</p> <p>Hvor ofte blir materiell, aktiviteter og opplevelser gjennomgått og endret for å imøtekomme småbarnas interesser?</p> <p>Hvordan forholder de barnehageansatte seg til småbarnas lek? Blir de invitert med? Er de støttende stillaser for læring?</p> <p>Hvilke typer lek deltar småbarna i, og hvor avansert er deres lek?</p> <p>Hvilke aktiviteter, opplevelser og hva slags utstyr/materiell tilbyr de barnehageansatte inne og ute for å støtte småbarna i deres ulike former for lek?</p>				

Indikatorer 3.2 Helse og sikkerhet	Sterke områder og/eller kommentarer	Områder som bør utvikles	Strategier	Handlinger – utviklingsplan for barnehagen
<p>Hvordan planlegger og formidler barnehagen sikkerhetsprosedyrene til alle ansatte, barn, foreldre og besøkende?</p> <p>Hvilke helse- og sikkerhetsprosedyrer er iverksatt i denne barnehagen? Risikovurderinger Sjekklistor</p> <p>Hvordan blir småbarn gjort oppmerksomme på risikoer, farer og grenser innenfor barnehagen?</p> <p>Hvordan blir småbarn gjort oppmerksomme på hvem de kan stole på?</p> <p>Hvordan utviser de barnehageansatte årvåkenhet overfor atferdsendringer, humørsvingninger og barnas evne til å forholde seg til andre?</p>				

Indikatorer 3.3 Læringsmiljø – utvikling og læring:	Sterke områder og/eller kommentarer	Områder som bør utvikles	Strategier	Handlinger – utviklingsplan for barnehagen
<p>Fysisk miljø</p> <p>Hvordan vil du vurdere barnehagens utseende?</p> <p>Imøtekommende</p> <p>Tiltalende</p> <p>Fargevalg</p> <p>Gulv – type, sikkerhet, praktisk tilrettelegging og farger</p> <p>Bilder og plakater – egnethet, er de interessante</p> <p>Hvordan utnyttes plassen for å fremme forskjellige læringsmuligheter?</p> <p>Adkomst</p> <p>Romplan /-utforming</p> <p>Tilgang til materiell</p> <p>Oppsett og struktur</p> <p>Hvordan er det fysiske miljøet planlagt og utstyrt?</p> <p>Hvilke muligheter har småbarna til å utforske de fysiske omgivelsene både innen- og utendørs?</p>				

<p>Sosialt miljø</p> <p>Hvordan er personalets holdninger og atferd? Er de positive rollemodeller?</p> <p>Hvordan skaper personalet en varm, vennlig og inkluderende atmosfære for småbarna og deres familier?</p> <p>Hvordan tilrettelegger d personalet for sosialisering som bidrar til utvikling av positive relasjoner? Med voksne Med andre småbarn og med større barn</p> <p>Hvordan støtter personalet småbarna i å etablere relasjoner og vennskap? 1-1 Små grupper</p> <p>Hvilke forventninger har personalet og hvordan støtter de opp om utvikling av gode samspillsregler Dele Vise omsorg for andre mennesker og for dyr Lytte Vente på tur</p>				
--	--	--	--	--

<p>Emosjonelt miljø Hvordan skaper personalet et varmt, aksepterende, imøtekommende og inkluderende miljø?</p> <p>Hvordan fremstår personalet som positive rollemodeller (atferd og holdninger)? Anerkjennes barnas følelsene og er personalet lydhøre overfor deres ulike uttrykksformer?</p> <p>Hvordan responderer personalet og gir emosjonell støtte til småbarn som skal lære å håndtere følelser på en positiv måte?</p> <p>Hvilke muligheter finnes i miljøet for fysisk oppkvikkende og beroligende terapeutiske aktiviteter og opplevelser?</p> <p>Kognitivt miljø og språkmiljø Hvordan er miljøet tilrettelagt for å gi tilgang til interessante og stimulerende ressurser og aktiviteter?</p>				
---	--	--	--	--

<p>Oppmuntre til problemløsning, utforskning og tilegnelse av nye kunnskaper og begreper.</p> <p>Hvilke muligheter er det planlagt og tilrettelagt for i miljøet for å oppmuntre til selvstendige oppdagelser, utforskning og problemløsning?</p> <p>Hvordan er miljøet planlagt og tilrettelagt for å støtte utvikling av språk og kommunikasjon? Bøker, teknikk, lekekjøkken, visuell stimulering, muligheter for bokstavforming osv.</p>				
---	--	--	--	--

Indikatorer 3.4 Bemanning	Sterke områder og/eller kommentarer	Områder som bør utvikles	Strategier	Handlinger – utviklingsplan for barnehagen
<p>Hvordan ivaretar miljøet de barnehageansattes trivsel? Kvaliteten på det fysiske miljøet. Personalrom, skap til personlige eiendeler, tilpassede omgivelser, atmosfære, følelser og organisering av arbeidet.</p>				

<p>Støtte og veiledning, karriereutvikling og muligheter for etterutdanning. Teamwork og samarbeid</p> <p>Personalets opplæring og erfaring Hva slags opplæring, kvalifikasjoner og erfaring har personalet?</p> <p>Hva slags kompetanse har de for å arbeide med vanskeligstilte småbarn?</p> <p>Hvilke muligheter for etterutdanning har personalet hatt i det siste?</p> <p>Din profesjonelle rolle Hvordan utvikler og opprettholder de ansatte et profesjonelt arbeidsmiljø i barnehagen?</p> <p>Hvordan kommer personalets profesjonalitet og ansvarfølelse til uttrykk innenfor miljøet og i barnehagens retningslinjer og praksis?</p>				
--	--	--	--	--

<p>Ordningen med primærkontakter På hvilke måter støtter miljøet opp om småbarnas følelse av tilhørighet?</p> <p>Hvordan ivaretas småbarnas intime behov?</p> <p>Hvordan velges primærkontakt: av barnehagen eller småbarna selv?</p> <p>Hvordan oppretter Personalet et positivt og tillitsfullt forhold til småbarna de arbeider med?</p>				
---	--	--	--	--

Utviklingsplan for barnehagen

Identifisert prioritering – mål	Mål – formål	Viktigste tiltak – handlinger som skal utføres	Hvem som har ansvaret, og når	Dato for måloppnåelse Dato for vurdering

Dimensjon 4: Utvikling og læring

Indikatorer 4.1 Personlig, sosialt, emosjonelt og åndelig	Sterke områder og/eller kommentarer	Områder som bør utvikles	Strategier	Handlinger – utviklingsplan for barnehagen
<p>Samhandling, engasjement og lek</p> <p>Hvordan tar personalet imot og hilser på barna og familiene deres?</p> <p>Hvordan tar personalet farvel med småbarna og familiene deres?</p> <p>Hvordan responderer personalet på småbarnas personlige, sosiale og emosjonelle behov i de daglige rutinene?</p> <p>Hvordan legger personalet til rette for selvstendighet og egenomsorg?</p> <p>Hvilke muligheter tilbys småbarna for å få kontakt og samhandle med andre?</p> <p>Hvordan støtter og fremmer personalet småbarnas selvtillit og selvfølelse?</p>				

<p>Hvordan gir personalet småbarna muligheter for å ta hensiktsmessige valg?</p> <p>Hva gjør personalet for å støtte småbarna i håndteringen av følelser?</p> <p>Hvordan blir familienes verdier og livssyn respektert og anerkjent? Hensynet til sosiale og kulturelle aspekter ved familien.</p> <p>Hvilken kompetanse og hvilke holdninger viser personalet når de samhandler med småbarna?</p> <p>Hvilke lekemuligheter tilbys barna for at de skal få oppleve lekens sosiale og emosjonelle aspekter? For eksempel terapeutiske opplevelser som fingermaling.</p> <p>Hvordan roser og oppmuntrer personalet småbarna og anerkjenner prestasjonene deres?</p>				
---	--	--	--	--

<p>Tilknytning Hvordan ivaretar personalet små barns behov for en hovedomsorgsgiver i barnehagen, f. eks. i form av en primærkontakt?</p> <p>Hvordan responderer personalet på en sensitiv måte på små barns følelser, ideer, behov og atferd? (berolige og trøste)</p> <p>Hvordan forholder personalet seg til barnas foreldre/omsorgsgiver(e)?</p> <p>Tilvenning Hvordan samhandler/kommuniserer de barnehageansatte med småbarna og deres familier for å støtte tilvenningsprosessen?</p> <p>Hvordan støtter de barnehageansatte vertikale og horisontale overganger for småbarna?</p>				
---	--	--	--	--

<p>Måltider</p> <p>Hvordan legger personalet til rette for at småbarna skal få delta i sosialt samspill?</p> <p>Hvordan legger personalet til rette for selvhjulpenhet og selvstendighet?</p> <p>Jfr dimensjon 7 og <i>Måltider i småbarnsgruppen</i></p>				
--	--	--	--	--

Indikatorer 4.2 Kognisjon, språk og kommunikasjon	Sterke områder og/eller kommentarer	Områder som bør utvikles	Strategier	Handlinger – utviklingsplan for barnehagen
<p>Oppmerksomhet og konsentrasjon, minne, problemløsning</p> <p>Hvordan legger personalet til rette for at småbarna skal få delta i utforskning, kreativ tenkning & problemløsning?</p> <p>Hvordan stimulerer personalet småbarnas konsentrasjon og oppmerksomhet under samlingsstunden?</p> <p>Hvilke aktiviteter, leker gjør personalet sammen med barna for å stimulere minne og hukommelsen?</p>				

<p>Hvordan bruker personalet fortellinger, bøker, sanger, rim og regler for å støtte rytme, rim, sang, sekvenser og gjentakelser?</p> <p>Hvordan bruker personalet småbarns interesser og nysgjerrighet for å stimulere barns begrepsdannelse?</p> <p>Stemme og uttryksmåter Hvordan tilrettelegger personalet for muntlig toveiskommunikasjon?</p> <p>Hvordan lytter og responderer personalet på de kommunikasjonsmåter små barn bruker?</p> <p>Hvordan tilrettelegger og støtter personalet barns språkutvikling gjennom lek?</p> <p>Hva gjør personalet for å være modeller for rikt språk og positiv kommunikasjon?</p> <p>Hvordan støtter personalet samhandling barn imellom?</p> <p>Jfr dimensjon 5 og håndboken <i>Små barns stemme og uttrykksformer</i></p>				
---	--	--	--	--

<p>Hjemmespråk og andrespråk</p> <p>Hvordan tilrettelegger personalet for bruk av småbarnas hjemmespråk i barnehagen?</p> <p>Hvilke aktiviteter, opplevelser og ressurser bruker personalet for å støtte og anerkjenne barns hjemmespråk i barnehagen?</p> <p>Jfr dimensjon 6 og <i>Flerspråklighet i småbarnsgruppen</i></p>				
--	--	--	--	--

Indikatorer 4.3 Fysisk utvikling	Sterke områder og/eller kommentarer	Områder som bør utvikles	Strategier	Handlinger – utviklingsplan for barnehagen
<p>Fysiske ferdigheter og holdninger</p> <p>Hvordan tilrettelegger personalet for fysisk utvikling både innen- og utendørs?</p> <p>Hvordan tilrettelegger personalet for at småbarna skal lære å bevege seg med selvtillit, bruke kroppen på fantasifulle måter, ha romfølelse og være trygge?</p>				

Hvordan fremmer personalet positive holdninger til deltakelse i nye bevegelsesaktiviteter og opplevelser? Vilje til å prøve og ta risiko.				
--	--	--	--	--

Indikatorer 4.4 Atferd	Sterke områder og/eller kommentarer	Områder som bør utvikles	Strategier	Handlinger – utviklingsplan for barnehagen
<p>Følelsesmessig fleksibilitet Hvordan støtter personalet småbarna i regulering av og uttrykk for følelser?</p> <p>Hvilke muligheter for selvutfoldelse og forståelse av følelser gir personalet?</p> <p>Hvilke aktiviteter og opplevelser bruker personalet til støtte for følelsesmessig fleksibilitet?</p> <p>Regulering av følelser og atferd Hvordan legger personalet til rette for at småbarna skal kunne erkjenne og sette ord på følelsene de opplever?</p> <p>Hvilke aktiviteter bruker personalet for å hjelpe småbarna med å regulere følelser og atferd?</p>				

<p>Konfliktløsning</p> <p>Hva gjør personalet for å hjelpe småbarna med å løse konflikter og styre atferd?</p> <p>Hvordan tilrettelegger personalet for at småbarna skal kunne løse problemer og komme frem til en felles løsning på en konflikt?</p> <p>Hvordan gir personalet oppfølgende støtte på dette området?</p>				
---	--	--	--	--

Utviklingsplan for barnehagen

Identifisert prioritering – mål	Mål – formål	Viktigste tiltak – handlinger som skal utføres	Hvem som har ansvaret, og når	Dato for måloppnåelse Dato for vurdering

Dimensjon 5: Små barns stemme og uttrykksformer

Indikatorer	Sterke områder og/eller kommentarer	Områder som bør utvikles	Strategier	Handlinger – utviklingsplan for barnehagen

Utviklingsplan for barnehagen

Identifisert prioritering – mål	Mål – formål	Viktigste tiltak – handlinger som skal utføres	Hvem som har ansvaret, og når	Dato for måloppnåelse Dato for vurdering

Dimensjon 6: Små barns andrespråk

Indikatorer	Sterke områder og/eller kommentarer	Områder som bør utvikles	Strategier	Handlinger – utviklingsplan for barnehagen

Utviklingsplan for barnehagen

Identifisert prioritering – mål	Mål – formål	Viktigste tiltak – handlinger som skal utføres	Hvem som har ansvaret, og når	Dato for måloppnåelse Dato for vurdering

Dimensjon 7: Små barns måltider

Indikatorer	Sterke områder og/eller kommentarer	Områder som bør utvikles	Strategier	Handlinger – utviklingsplan for barnehagen

Utviklingsplan for barnehagen

Identifisert prioritering – mål	Mål – formål	Viktigste tiltak – handlinger som skal utføres	Hvem som har ansvaret, og når	Dato for måloppnåelse Dato for vurdering